MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2021. április 29. [1]

C-301/20. sz. ügy

UE,
HC
kontra
Vorarlberger Landes- und Hypotheken-Bank AG;
a Succession de VJ
részvételével

(az Oberster Gerichtshof [legfelsőbb bíróság, Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – 650/2012/EU rendelet – Európai öröklési bizonyítvány – Lejárati időt nem tartalmazó hiteles másolat érvényessége – A bizonyítvány joghatásai az abban megjelölt olyan személyek tekintetében, akik nem kérték annak kiállítását – A másolat érvényességének megítélésénél figyelembe veendő időpont”

1. A 650/2012/EU rendelet [2] bevezeti a belső piacon belül az európai öröklési bizonyítványt, és részletesen szabályozza annak kiállításának eljárását és joghatásait. Célja, hogy az örökösök, az örökhagyók, a végrendeleti végrehajtók vagy hagyatéki gondnokok számára megkönnyítse jogállásuk, jogaik vagy jogosítványaik bármely tagállamban való igazolását.

2. A Bíróság korábban már hozott döntéseket a különféle ítéleteiben az európai öröklési bizonyítványra vonatkozóan. [3] Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) a jelen ügyben három kérdést terjeszt a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra, olyan aspektusokat illetően, amelyekkel eddig a Bíróság még nem foglalkozott: a harmadik kérdés – amelynek

[1] Eredeti nyelv: spanyol.

[2] Az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 201., 107. o.; helyesbítések: HL 2012. L 344., 3. o. és HL 2013. L 60., 140. o.; a továbbiakban: rendelet). Írország és Dánia kivételével valamennyi tagállamban alkalmazandó.

[3] 2018. március 1-jei Mahnkopf ítélet (C-558/16, EU:C:2018:138); 2019. január 17-i Brisch ítélet (C-102/18, EU:C:2019:34).

megválaszolására, a Bíróság kérése alapján, a jelen indítvány szorítkozik – a bizonyítványok hiteles másolatainak időbeli érvényességével,[4] valamint az eljárásokon belüli azon időponttal kapcsolatos, amikor ezt az érvényességet értékelni kell.

3. Mind a nemzeti gyakorlatban, mind a jogelméletben[5] eltérő értelmezések találhatók a rendelet e pontját illetően, ami megerősíti az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés relevanciáját. Válaszával a Bíróság hozzájárul majd az európai öröklési bizonyítvány másolatainak használata terén a jogbiztonság megerősítéséhez, ösztönözve azok beépülését a tagállamok jogába.

I. Jogi háttér. A 650/2012 rendelet

4. A (7) preambulumbekezdés szerint:

„Elő kell segíteni a belső piac megfelelő működését azáltal, hogy megszüntetik azoknak a személyeknek a szabad mozgása előtti akadályokat, akik jelenleg nehézségekbe ütköznek a határokon átnyúló vonatkozású örökléssel összefüggő jogaik érvényesítése során. Az európai igazságszolgáltatási térségben a polgároknak képesnek kell lenniük öröklésük előzetes megszervezésére. Az örökösök és a hagyományosok, az örökhagyóhoz közel álló más személyek, valamint a hagyatéki hitelezők jogait hatékonyan kell biztosítani."

5. A (67) preambulumbekezdés kimondja:

„Az Unióban a határokon átnyúló vonatkozású öröklések gyors, zökkenőmentes és hatékony rendezése érdekében az örökösöknek és a hagyományosoknak, a végrendeleti végrehajtóknak, illetve a hagyatéki gondnokoknak egy másik tagállamban, például a hagyatéki javak fellelhetősége szerinti tagállamban könnyen tudniuk kell igazolni jogállásukat és/vagy jogaikat és jogosítványaikat. Ennek lehetővé tétele érdekében a rendeletben elő kell írni egy egységes bizonyítvány, az európai öröklési bizonyítvány (a továbbiakban: bizonyítvány) létrehozását, amelyet egy másik tagállamban való felhasználásra állítanak ki. A szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása érdekében a bizonyítvány nem veheti át a tagállamokban hasonló célokra esetlegesen létező belső okiratok helyét."

6. A (71) preambulumbekezdésnek megfelelően:

„A bizonyítványnak valamennyi tagállamban azonos joghatással kell bírnia. Önmagában nem képezhet végrehajtható jogcímet, azonban bizonyító erővel kell bírnia, továbbá feltételezni kell, hogy hitelesen bizonyítja az öröklésre alkalmazandó jognak vagy a bizonyos tényezőkre alkalmazandó egyéb jognak megfelelően megállapított tényezőket, például a végintézkedések tartalmi érvényességét. […] Megfelelő védelemben kell részesíteni mindazokat, akik kifizetéseket teljesítenek vagy hagyatéki vagyontárgyat adnak át a bizonyítványban feltüntetett, az említett kifizetés vagy vagyontárgy elfogadására örökösként vagy hagyományosként jogosult személynek,

[4] Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés, valamint maga a rendelet is a másolat „érvényességi idejére" hivatkozik. Talán jobb lenne az „érvényesség" kifejezést a jogi aktusok érvénytelenségét eredményező hibák hiányának esetére fenntartani, és a „hatály" vagy „időbeli hatály" fogalmat használni e jogi aktusok azon jellemzőjének megnevezésére, amelynek alapján a joghatásaikat egy meghatározott időn keresztül ki tudják fejteni. Ezen időszak leteltével a jogi aktus akkor is *hatályát* veszti, ha egyébként nem állt fenn *érvénytelenségi* ok a tekintetében. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán azonban ezt a két fogalmat úgy fogom használni, mintha szinonimák lennének.

[5] Az utaló végzés 7. és 8. pontja. A jogelméletben, a különböző álláspontok bemutatására való hivatkozásokkal, lásd: Bergquist, U., „Muss ein Europäisches Nachlasszeugnis nicht nur im Zeitpunkt der Antragsstellung bei dem Grundbuchamt, sondern auch bei Vollendung der Grundbucheintragung gültig sein?„, *IPRax*, 2020, 232. o.. A vita, főként Ausztriában és Németországban, többek között az ingatlan-nyilvántartáshoz való hozzáféréssel kapcsolatos.

amennyiben jóhiszeműen, a bizonyítványban igazolt adatok hitelességében bízva járnak el. Ugyanilyen védelemben kell részesíteni azokat is, akik a bizonyítványban igazolt adatok hitelességében bízva vásárolják meg vagy fogadják el a hagyatéki vagyontárgyat a bizonyítványban az adott vagyontárggyal való rendelkezésre jogosultként feltüntetett személytől. A védelmet még érvényes hiteles másolatok bemutatása esetén kell biztosítani [helyesen: biztosítani kell]. E rendelettel nem helyénvaló megállapítani, hogy egy harmadik személy ily módon ténylegesen tulajdont szerez-e."

7. A 62. cikk („Az európai öröklési bizonyítvány bevezetése") az (1) bekezdésében kimondja:

„Ez a rendelet bevezeti az európai öröklési bizonyítványt (a továbbiakban: a bizonyítvány), amelyet más tagállamban történő felhasználás céljából állítanak ki, és amely a 69. cikkben felsorolt joghatásokkal bír."

8. A 63. cikk („A bizonyítvány rendeltetése") értelmében:

„(1) A bizonyítvány azon örökösök, az öröklésben közvetlen jogokkal rendelkező hagyományosok, és azon végrendeleti végrehajtók vagy hagyatéki gondnokok általi használatra szolgál, akiknek egy másik tagállamban kell hivatkozniuk jogállásukra vagy gyakorolni jogaikat örökösként vagy hagyományosként, és/vagy gyakorolni jogosítványaikat végrendeleti végrehajtóként vagy hagyatéki gondnokként.

(2) A bizonyítvány különösen az alábbiak közül egy vagy több bizonyítására használható:

a) a bizonyítványban említett minden örökös, illetve adott esetben hagyományos jogállása és/vagy jogai és az őket megillető részesedés a hagyatékban;

b) a hagyatékba tartozó konkrét vagyontárgynak vagy vagyontárgyaknak a bizonyítványban említett örökösök, illetve adott esetben hagyományosok javára való juttatása;

c) a bizonyítványban említett személynek a végrendelet végrehajtására vagy a hagyaték kezelésére vonatkozó jogosultsága."

9. A 65. cikk („A bizonyítvány iránti kérelem") (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A bizonyítványt a 63. cikk (1) bekezdésében említett személyek (a továbbiakban: a kérelmező) kérelmére kell kiállítani."

10. A 69. cikk („A bizonyítvány joghatásai") a következőket mondja ki:

„(1) A bizonyítvány külön eljárás nélkül valamennyi tagállamban joghatással bír.

(2) Vélelmezni kell, hogy a bizonyítvány hitelesen bizonyítja az öröklésre alkalmazandó jognak vagy a bizonyos tényekre alkalmazandó egyéb jognak megfelelően megállapított tényeket. A bizonyítványban örökösként, hagyományosként, végrendeleti végrehajtóként, illetve hagyatéki gondnokként említett személyről vélelmezni kell, hogy rendelkezik a bizonyítványban említett jogállással, és/vagy a bizonyítványban feltüntetett jogokkal, illetve jogosítványokkal, és hogy e jogokhoz, illetve jogosítványokhoz a bizonyítványban feltüntetetteken túl egyéb feltétel és/vagy korlátozás nem fűződik.

(3) Bármely olyan személy, aki a bizonyítványban igazolt adatok alapján eljárva kifizetéseket teljesít vagy vagyontárgyat ad át a bizonyítványban kifizetések vagy vagyontárgyak elfogadására jogosultként említett személynek, úgy tekintendő, hogy kifizetések vagy vagyontárgyak elfogadására jogosult személlyel kötött ügyletet, kivéve, ha tudomása van arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak, illetve, ha nagy fokú gondatlanság miatt nincs tudomása arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak.

[…]”

11. A 70. cikk („A bizonyítvány hiteles másolatai”) értelmében:

„(1) A bizonyítvány eredeti példányát a kiállító hatóság megőrzi, és a kérelmező, illetve bármely, jogos érdekét bizonyító személy részére egy vagy több hiteles másolatot állít ki.

(2) A kiállító hatóság a 71. cikk (3) bekezdése és a 73. cikk (2) bekezdése céljából jegyzéket vezet azokról a személyekről, akik részére az (1) bekezdés szerint hiteles másolatot állítottak ki.

(3) A kiállított hiteles másolatok korlátozott ideig, hat hónapig érvényesek, és ezt lejárati idő formájában a hiteles másolaton fel kell tüntetni. Kivételes és megfelelően indokolt esetekben a kiállító hatóság ettől eltérően hosszabb érvényességi idő mellett is dönthet. E határidő lejárta után a hiteles másolatok birtokosainak a hiteles másolat érvényességi idejének meghosszabbítását vagy újabb hiteles másolatot kell kérelmezniük a kiállító hatóságtól annak érdekében, hogy a bizonyítványt a 63. cikkben feltüntetett célokra felhasználhassák.”

12. A 71. cikk („A bizonyítvány kijavítása, módosítása vagy visszavonása”) értelmében:

„(1) Elírás esetén a kiállító hatóság a jogos érdekét bizonyító bármely személy kérelmére vagy hivatalból ki kell javítania a bizonyítványt.

(2) A kiállító hatóság a jogos érdekét bizonyító bármely személy kérelmére vagy – ha a nemzeti jog ezt lehetővé teszi – hivatalból módosítja vagy visszavonja a bizonyítványt, ha megállapítást nyert, hogy az vagy annak egyes elemei nem felelnek meg a valóságnak.

(3) A kiállító hatóság a helyesbítésről, módosításról vagy visszavonásról haladéktalanul tájékoztatja valamennyi olyan személyt, aki részére a 70. cikk (1) bekezdése szerint kiállították a bizonyítvány hiteles másolatát.”

II. A tényállás, a jogvita és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

13. A jogvita tárgya a jogosultaknak a bírósági letétben lévő vagyontárgyak kiadása iránti kérelme. [6]

14. Az elsőrendű jogosult, HC és UE apja, 2017. május 5-én elhunyt. Utolsó szokásos tartózkodási helye Spanyolországban volt, és a hagyatéki eljárásra ebben az országban, a spanyol jog alapján, közjegyző előtt került sor.

[6] A bírósági letétbe helyezést kérelmező fél egy bank (Vorarlberger Landes- und Hypotheken-Bank AG, 6900 Bregenz, Ausztria), amely a vagyontárgyak (pénz és értékpapírok) bírósági letétbe helyezését azért kérte, mert azokra vonatkozóan ellentmondásos követelések merültek fel, és nem volt tisztázott a jogosultak törvény szerinti jogosultsága. Az osztrák jog szerint a bírósági letétben lévő vagyontárgyak csak a jogosultak közös írásbeli kérelme vagy jogerős bírósági határozat alapján adhatók ki.

15. Ausztriában, annak bizonyítására, hogy apjuknak (az elsőrendű jogosultnak) fele-fele részben ők az örökösei, HC és UE a rendelet 62. és azt követő cikkeinek megfelelően bemutatta a spanyol közjegyző által kiállított európai öröklési bizonyítvány hitelesített másolatát.

16. A bizonyítványt a spanyol közjegyző HC kérelmére adta ki, az 1329/2014/EU végrehajtási rendelet V. formanyomtatványának megfelelően.[7] UE az említett formanyomtatvány IV. mellékletében HC-vel együtt, név szerint említve, a hagyaték fele-fele arányú örököseként szerepel.

17. A hitelesített másolat vonatkozó rovatában („Érvényességének lejárta" címszó alatt)[8] azt tüntették fel, hogy az határozatlan ideig érvényes.

18. A Bezirksgericht Bregenz (bregenzi kerületi bíróság, Ausztria) 2018. szeptember 17-i határozatával elutasította a letétbe helyezett vagyontárgyak kiadása iránti kérelmet.

19. A fellebbviteli bíróságként eljáró Landesgericht Feldkirch (feldkirchi regionális bíróság, Ausztria) 2019. január 28-i határozatával helybenhagyta az elsőfokú határozatot, a következő indokolással:

– Az európai öröklési bizonyítvány másolatával kizárólag a bizonyítvány kiállítását kérelmező fél tudja jogosultságát bizonyítani.

– Egy határozatlan időre szóló öröklési bizonyítvány kiállítása ellentétes a rendelet 70. cikkének (3) bekezdésében említett időbeli korlátozottság elvével. E bizonyítványt tehát olyan bizonyítványnak kell tekinteni, amelynek főszabály szerinti érvényességi ideje a kiállítás napjától számítva hat hónap.[9]

– Ahhoz, hogy a bizonyítvány másolata jogosultságot keletkeztető hatást váltson ki, nemcsak a kérelem benyújtásának időpontjában, hanem az elsőfokú bíróság határozatának meghozatala időpontjában is érvényesnek kell lennie.

20. HC és UE felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság, Ausztria), amely a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatal céljából:

„1) Úgy kell-e értelmezni az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 650/2012/EU rendelet 70. cikkének (3) bekezdését, hogy a bizonyítvány e rendelkezés ellenére lejárati idő nélkül, határozatlan időre kiállított másolata

a) határozatlan időre érvényes és hatályos, vagy

b) csak a hiteles másolat kiállításának napjától számított hat hónapig érvényes, vagy

[7] A 650/2012/EU rendeletben említett formanyomtatványok megállapításáról szóló, 2014. december 9-i bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2014. L 359., 30. o.)

[8] A formanyomtatvány spanyol nyelvű változatában az alkalmazott melléknév valójában hímnemű *(„Es válido hasta"*), ami zavart eredményezhet, mivel így nem egyértelmű, hogy itt a másolatnak vagy pedig magának a bizonyítványnak az érvényességét kell megadni. Más nyelvi változatok, például a francia, az olasz vagy a portugál változat *(„elle est valable", „è valida fino al", „válida até")* esetében ez nem így van.

[9] Valójában az az időbeli korlátozottság, amelyre e rendelkezés utal, a másolatra, nem pedig a bizonyítványra vonatkozik (lásd ezen indítvány 8. lábjegyzetét).

c) csak egy másik időponttól számított hat hónapig érvényes, vagy

d) érvénytelen, és a 650/2012 rendelet 63. cikke értelmében vett felhasználásra alkalmatlan?

2) Úgy kell-e értelmezni az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 650/2012/EU rendelet 69. cikkének (3) bekezdésével összhangban értelmezett 65. cikkének (1) bekezdését, hogy a bizonyítvány joghatásai mindazon személyek javára állnak be, akik a bizonyítványban örökösként, hagyományosként, végrendeleti végrehajtóként, illetve hagyatéki gondnokként név szerint szerepelnek, így az a személy is felhasználhatja a 650/2012 rendelet 63. cikke szerinti bizonyítványt, aki annak kiállítását nem maga kérelmezte?

3) Úgy kell-e értelmezni a 650/2012 rendelet 70. cikkének (3) bekezdésével összhangban értelmezett 69. cikkét, hogy az öröklési bizonyítvány hiteles másolatának joghatását el kell ismerni, ha e másolat az első bemutatásakor még érvényes volt, de a hatóság kérelmezett határozatát megelőzően lejárt, vagy azzal nem ellentétes a nemzeti jog, ha az a bizonyítvány érvényességét a határozat meghozatalának időpontjában is megköveteli?”

III. A Bíróság előtti eljárás

21. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 2020. július 7-én érkezett a Bírósághoz.

22. Írásbeli észrevételeket a cseh, a lengyel, a magyar és a spanyol kormány, valamint a Bizottság nyújtott be. Tárgyalás tartását a Bíróság nem tartotta elengedhetetlenül szükségesnek.

IV. Elemzés

23. Előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésével, amely az egyetlen kérdés, amellyel kapcsolatban a jelen indítványban állást foglalok, az előterjesztő bíróság a rendelet 69. cikkének és 70. cikke (3) bekezdésének értelmezését kéri.

24. A kérdés a jelenlegi megfogalmazásában olyan alternatívát vet fel, amely nem létezik, mivel azonos szintre helyezi az öröklési bizonyítvány hiteles másolatához fűződő jogkeletkeztető hatást és magának a bizonyítványnak a jogkeletkeztető hatását.[10]

25. Az ügy irataiból kikövetkeztethető, hogy a kérdés kizárólag a másolat jogkeletkeztető hatásával kapcsolatos. Mivel a másolat érvényességi ideje korlátozott, fontos meghatározni azt a pontos időpontot, amikor annak a hatóságnak, amelyhez a másolatot benyújtják, ellenőriznie kell, hogy az időbeli szempontból érvényes-e.

[10] Mivel a bizonyítvány nem „mozog” (eredeti példánya a kiállító hatóságnál marad), de a másolata igen (lásd ezen indítvány 37. pontját), a rendeletben vannak a bizonyítvány céljára, illetve joghatásaira vonatkozó olyan rendelkezések, amelyeket a gyakorlatban a másolatra mint a bizonyítvány átiratára vetítenek ki. Nem ez az eset azonban ezen okiratok időbeli hatályát illetően: a másolat érvényessége a kiállítását követő hat hónap elteltével megszűnik, még akkor is, ha a bizonyítvány továbbra is érvényes.

26. Ennek a céljából főszabály szerint két lehetőség áll rendelkezésre: a) a vizsgálatot azon időpont figyelembevételével kell elvégezni, amikor a másolattal alátámasztott kérelmet benyújtják; b) a vizsgálatot arra az időpontra figyelemmel is el lehet végezni, amikor az illetékes hatóságnak a kérelemről döntenie kell.

27. Mielőtt rátérnék e két lehetőség tanulmányozására, először a rendelet néhány olyan aspektusát elemezném, amely jobban megvilágíthatja a jogvita lényegét.

A. Európai öröklési bizonyítvány

28. A bizonyítvány célja, a rendelet (7) preambulumbekezdése alapján, a belső piac megfelelő működésének elősegítése azáltal, hogy megszünteti a határokon átnyúló vonatkozású öröklési ügyekben a jogaikat gyakorolni kívánó személyek szabad mozgása előtt álló akadályokat.

29. E célkitűzés keretében különös figyelmet kell fordítani az örökösök, a hagyományosok és az örökhagyóhoz közel álló más személyek, valamint a hagyatéki hitelezők jogainak hatékony biztosítására.

30. Közvetlenül ezt a célt szolgálja a bizonyítvány létrehozása, amely, miután azt valamelyik tagállamban kiállítják, lehetővé teszi „a bizonyítványban említett minden egyes örökös, hagyományos vagy jogosult számára, hogy valamely másik tagállamban igazolja jogállását és öröklési jogait”. [11]

1. Kiállítási rendszer és joghatások

31. A bizonyítvány olyan jellemzőkkel rendelkezik, amelyek a határokon átnyúló öröklési esetekben általában előnyt jelentenek a hasonló jellegű nemzeti okiratokhoz viszonyítva.

32. A bizonyítvány azon képessége, hogy ilyen előnyöket teremt, a kiállítására vonatkozó eljárásrendszerből ered. [12] A bizonyítvány:

– A kérelmet formanyomtatvány [13] útján kell benyújtani egy olyan hatósághoz, amely a rendelet értelmében nemzetközi joghatósággal és hatáskörrel, illetve illetékességgel rendelkezik az öröklési ügyek érdemi elbírálására azon állam jogrendszerében, amely alá az öröklési ügy tartozik.

– A bizonyítványt az Európai Unió különféle hivatalos nyelvein elérhető, egységes és részletes formanyomtatvány kitöltésével állítják ki, amelyen kevés hely áll rendelkezésre szabad megszövegezésre.

– A nemzeti jogrendszerekben előírt bizonyítási eljárások tiszteletben tartása mellett a kiállító hatóságnak a bizonyítvány kiállítása előtt ellenőriznie kell a bizonyítvánnyal igazolni kívánt pontokat, és meg kell tennie a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a hagyatéki

[11] 2017. október 12-i Kubicka ítélet (C-218/16, EU:C:2017:755), 59. pont; 2018. március 1-jei Mahnkopf ítélet (C-558/16, EU:C:2018:138), 36. pont.

[12] A rendelet VI. fejezetének 62–73. cikke.

[13] Az 1329/2014 végrehajtási rendelet 4. mellékletében szereplő IV. formanyomtatvány. E formanyomtatvány használata nem kötelező: lásd 2019. január 17-i Brisch ítélet (C-102/18, EU:C:2019:34).

ügy valamennyi kedvezményezettjét először a kérelemről, majd a bizonyítvány kiadásáról értesítse.

– A kiállító hatóság őrzi meg a bizonyítványt és gyakorolja afelett az ellenőrzést. Hiba esetén a fél kérésére vagy hivatalból kijavítja a bizonyítványt, és törli vagy módosítja azt, ha megállapítást nyer, hogy a bizonyítvány vagy annak egyes részei nem felelnek meg a jogi valóságnak.

– A kiállító hatóság határozatai ellen főszabály szerint bírósághoz lehet fordulni jogorvoslatért.

33. E rendszer és a bizonyítvány egységes megjelenése következtében az egyik tagállamban kiállított bizonyítvány automatikusan, azaz külön eljárás megindítása nélkül joghatásokat vált ki a többi tagállamban.

34. A bizonyítvány érdemi részét illetően nincs ellenőrzés abban a tagállamban, amelynek hatóságai azt alkalmazzák. A fordítás szükségessége a szabad mozgás érdekében egyébként korlátozott, mivel az egységes formanyomtatvány szabad megszövegezhető része is korlátozott.

35. A bizonyítvány minden tagállamban azonos joghatásokkal rendelkezik.

– Megdönthető vélelem mellett igazolja az abban szereplő (és a rendelet által szabályozott) tényeket és adatokat.

– Védi a jóhiszemű harmadik feleket.

– Jogot ad a nyilvántartásokhoz való hozzáférésre.

36. Ezért nincs jelentősége annak, hogy az abban a tagállamban használt okiratok, ahol a bizonyítvány hiteles másolatát kiállítják, azonos joghatásokkal rendelkeznek-e, vagy sem. [14]

2. A bizonyítvány „mozgása”

37. A bizonyítvány eredeti példánya nem „mozog” *[fordítói megjegyzés: az áruk, a személyek és a tőke szabad mozgásához hasonlóan használva e kifejezést itt most*]. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai térség tekintetében létrehozott más bizonyítványoktól [15] és az egyes tagállamokban kiadott nemzeti öröklési bizonyítványoktól [16] eltérően a rendelet 62. cikkében szereplő bizonyítvány a kiállító hatóság birtokában és ellenőrzése alatt marad.

38. „Mozgásra” viszont sor kerül „a kérelmező, illetve bármely, jogos érdekét bizonyító személy részére” kiadott hiteles másolat vagy másolatok révén. [17]

[14] Más szóval, a bizonyítvány joghatásait az európai jogalkotó határozza meg, így nem merül fel az a kétség, amely a külföldi határozatok és közokiratok tagállamok közötti mozgása kapcsán szokott felmerülni, hogy releváns-e a külföldi „termék” nemzeti „termékekkel” való egyenértékűnek tekintése, vagy pedig azokat a joghatásokat tulajdonítják neki, amelyekkel az a kibocsátó tagállamban rendelkezik, függetlenül attól, hogy azokat egyenértékűnek tekintik-e a fogadó tagállamban a hasonló jogi eszközök tekintetében elismert joghatásokkal.

[15] Lásd például a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 351., 1. o.) 53. cikkét, vagy a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 143., 15. o.) 9. cikkét. Az összehasonlítás úgy értendő, hogy ez nem jelenti feltétlenül az általában „bizonyítvány” megnevezéssel jelölt különböző európai jellegű okiratok jellegének, céljának vagy joghatásainak azonosságát.

[16] Mint a német *Erbschein*.

[17] A rendelet 70. cikkének (1) bekezdése és (72) preambulumbekezdése.

39. A másolat ülteti át a gyakorlatba a bizonyítvány joghatásait. Mint ilyen, elegendő a benne szereplő és a rendelet által szabályozott pontok igazolására.

40. A bizonyítvány használata nem kötelező.[18] Ugyanakkor, ha alkalmazzák, „feltételezni kell, hogy hitelesen bizonyítja az öröklésre alkalmazandó jognak vagy a bizonyos tényezőkre alkalmazandó egyéb jognak megfelelően megállapított tényezőket, például a végintézkedések tartalmi érvényességét".[19] A tagállamok nem követelhetik meg más bizonyítékok benyújtását mindaddig, amíg e vélelem nem dől meg.

41. A hiteles másolatnak a határokon átnyúló ügyekben való fontossága megköveteli, hogy tartalma megfeleljen a jogi valóságnak. Ezen összhang biztosítása érdekében:

– A jogszabályi rendelkezés főszabályként a kiállításától számított hat hónapra korlátozza az érvényességét (szó szerint az „érvényességi idejét").[20]

– A bizonyítvány módosítása, kijavítása vagy érvénytelenítése, valamint joghatásainak ideiglenes felfüggesztése automatikusan kihat a másolatokra. Ezért ezen esetek bármelyikének fennállása esetén a kiállító hatóságnak haladéktalanul tájékoztatnia kell azokat a személyeket, akiknek hiteles másolatokat adott ki, hogy elkerülhető legyen a hiteles másolatok jogosulatlan használata.[21]

42. A rendelet ugyanakkor lehetővé teszi a másolat érvényességi idejének (hatályának) meghosszabbítását, ha az lejár.[22] Azonban a másolat kiállításának folyamatától eltérően, nem szabályozza a meghosszabbítás eljárását.

B. A másolat érvényessége vizsgálatának időpontja

43. Amint azt fentebb kifejtettem, a bíróság harmadik kérdésének érdemi részére a tagállamok gyakorlatában és a jogelméletben eltérő válaszok születtek. Ehhez hasonlóan, a beavatkozó tagállamok és a Bizottság észrevételei is eltérnek egymástól.

44. Valójában az első megválaszolandó kérdés az, hogy a másolat időbeli érvényességének megítélése céljából meghatározó időpont megválasztása megoldható-e a rendelet alkalmazásával, vagy épp ellenkezőleg, nincs erre vonatkozó európai szintű szabályozás.

45. Ezen a ponton egymással teljesen ellentétes megoldások mellett egyaránt szólnak (észszerű) érvek:

– Az első álláspont szerint, mivel a rendelet e kérdést illetően nem tartalmaz iránymutatást, a megoldás az egyes tagállamok jogában keresendő.[23]

[18] A rendelet (69) preambulumbekezdése. A bizonyítvány használata egyébként nem jelent előnyt. Az európai bizonyítvány vagy a nemzeti bizonyítvány közötti választás kizárólag az azt használni óhajtó személyre tartozik.

[19] A rendelet (71) preambulumbekezdése.

[20] A rendelet 70. cikkének (3) bekezdése.

[21] A rendelet 71. cikkének (3) bekezdése és 73. cikkének (2) bekezdése, valamint (72) preambulumbekezdésének vége. A többi személyt viszont nem tájékoztatják (lásd ezen indítvány 54. pontját).

[22] A rendelet 70. cikkének (3) bekezdése.

[23] Az osztrák kormány írásbeli észrevételeinek 41. és azt követő pontjai, valamint a magyar kormány írásbeli észrevételeinek 18. pontja. A jogelméletben ezen álláspontot illetően lásd többek között: Schmitz, S. D., «Das Europäische Nachlasszeugnis», *RNotZ*, 2017, 269. o., és különösen 286. o.

– A második álláspont szerint a válasz magából a rendeletből levezethető. Egyes megfogalmazásai, valamint az öröklési ügyek kezelésének megkönnyítésére irányuló célkitűzéssel kapcsolatos indokok arra engednek következtetni, hogy a másolat időbeli szempontból vett érvényességének megállapítása céljából az a releváns időpont, amikor a másolatot az azon alapuló határozat meghozatalához vezető eljárásban bemutatják. [24]

46. Azon megállapításokkal árnyalva, amelyeket alább kifejtek, és amelyek a rendelet többféle – többek között az öröklési ügyek kezelésének megkönnyítésére irányuló – célkitűzésével kapcsolatosak, én a második álláspontot támogatom.

47. Mindent összevetve azonban megértem, hogy jogosan merül fel a kétség azzal kapcsolatban, hogy vajon az európai jogalkotó, miután részletesen szabályozta a bizonyítvány kiállítására vonatkozó eljárást, meg akarta-e határozni azt az időpontot, amikor a másolat érvényességét vizsgálni kell, figyelmen kívül hagyva ezzel a nemzeti eljárási rendelkezéseket.

48. Bár a rendelet nem ad kifejezetten megoldást erre a kérdésre, úgy tűnik számomra, hogy a szokásos hermeneutikai szempontok szerinti értelmezéssel (kivéve a szó szerinti értelmezést, mivel – ismétlem – a rendelet nem tartalmaz erre vonatkozó kifejezett rendelkezést) az kikövetkeztethető. A jogbiztonság szempontjából mindenképpen kívánatos, ha az Unió egészére [25] nézve egységes válasz születik.

49. Ez az egységes válasz azt is biztosítja, hogy a bizonyítvány mindenhol azonos joghatásokkal rendelkezzen, ha annak másolatait egyidejűleg több tagállamban nyújtják be elbírálásra. Ha efelé tendálva az egyes tagállamokra bíznák a másolat érvényességének megítélése időpontjának meghatározását, akkor a különféle tagállamok bíróságaihoz egyidőben benyújtott másolatok eltérő joghatásokat fejthetnének ki, e bíróságok általi eltérő értékelésüknél fogva (az eltérő időpontokban történő vizsgálat következtében). [26]

1. Rendszertani értelmezés

50. A rendelet olyan kifejezéseket tartalmaz, amelyek a másolat időbeli érvényességének követelményét ahhoz az első időponthoz kötik, amikor annak birtokosa a másolatot bemutatja a kérelméről döntő hatóságnak. Az, hogy melyik ez az időpont (a kérelem benyújtásának időpontja vagy valamely későbbi időpont), az eljárás jellegétől és az adott tagállam vonatkozó szabályaitól függ.

51. Ez az összefüggés megjelenik a 63. cikk (1) bekezdésében szereplő „használatra szolgál” és „hivatkozni(uk)” szavakban, valamint a másolat birtokosára való hivatkozásból, illetve abban is, hogy a 70. cikk (3) bekezdése értelmében a bizonyítvány „felhasználhatósága” érdekében a másolat érvényességi idejének lejártát követően annak meghosszabbítását kell kérelmezni.

[24] Ezt az értelmezést szorgalmazza a telekkönyvhöz való hozzáféréssel kapcsolatban: Schmidt, J., „Artikel 70 EuErbVO” *beck-online Grosskommentar*, 2020, marg. 17.5.; Perscha, A., „Art 70 EuErbVO. Beglaubigte Abschriften des Zeugnisses”, in: Deixler-Hübner, A. és Schauer, M. (szerk.), *Kommentar zur EU-Erbrechtsverordnung*, Manz'sche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, 2020, marg. 19; és általános jelleggel: Dutta, A., „Artikel 69 EuErbVO”, *MünchKomm zum BGB*, 11. kötet, 2020, marg. 4. Az alapügyben ez az egybevágó véleménye a Bizottságnak, valamint a spanyol és a német kormánynak (még ha ez utóbbi esetében némileg árnyaltan is).

[25] Írország és Dánia kivételével.

[26] A Bizottság írásbeli észrevételeinek 22. pontja, és a német kormány írásbeli észrevételeinek 28. pontja.

52. Az alkalmazott kifejezések azt sugallják, hogy olyan cselekmények sorozatáról van szó, amelyek kimerülnek azok elvégzésével: a „felhasználás” azt a cselekményt jelöli, amikor a másolatot bemutatják vagy átadják az illetékes hatóságnak. Annak a személynek, aki valamely jogállásra „hivatkozik”, nyilvánvalóvá kell tennie, hogy az adott időpontban e jogállással rendelkezik. Az e cselekmények tárgyát képező vagy azokat kísérő másolatnak a kapcsolódó cselekménysorozat végzésének időpontjában érvényesnek kell lennie.

53. A rendelet (71) preambulumbekezdése kimondja, hogy „a védelmet a még érvényes hiteles másolatok bemutatása esetén biztosítani kell”. Ebből a kifejezésből arra lehet következtetni, hogy a bemutatásakor (még) érvényes másolat a lejárta után is kiválthat joghatásokat.[27]

54. Kétségtelen, hogy a fent idézett mondat egy igen konkrét esetre vonatkozik, és ezért korlátozott az alkalmazási köre:[28] azon harmadik személyek védelmét érinti, akik a másolatban arra jogosultként feltüntetett személy részére teljesítenek kifizetést vagy adnak át vagyontárgyakat (vagy szereznek meg tőlük ilyeneket). Ezek a személyek[29] nem kapnak semmiféle értesítést a bizonyítvány joghatásainak felfüggesztéséről, amely a bizonyítvány kijavítására, módosítására vagy érvénytelenítésére irányuló eljárás során következhet be (a rendelet 73. cikke (1) bekezdésének a) pontja).

55. A másolat érvényessége ellentmondásos lehet ezen időszak alatt; az általam említett harmadik felek tekintetében azonban – időbeli hatályát[30] illetően – továbbra is érvényes marad, mivel a másolat nekik való bemutatásakor nem volt kérdéses, és nincs olyan rendelkezés, amely szerint a bizonyítványt kiállító hatóságnak értesítenie kellene őket egy ilyen dokumentum másolatairól.

56. Mindenesetre úgy vélem, hogy az imént említett rendelkezések azon tézis mellett szólnak, amely a nemzeti megközelítésmódok sokfélesége helyett egy (ha hallgatólagosan is, de) egységes megoldás részesítenek előnyben.

2. Teleologikus értelmezés: az öröklési ügyek határokon átnyúló jellegéből adódó akadályok felszámolása

57. Az az elképzelés, hogy a másolat időbeli érvényességének megítélése szempontjából a másolat első bemutatása kellene legyen a döntő időpont, az ezen okiratok rendszerével kapcsolatos célkitűzésekkel összefüggő érveknek felel meg.

58. Ha nem a másolat (első) bemutatása lenne a meghatározó időpont, és annak bemutatását egy későbbi időpontban meg kellene ismételni, az késedelmekhez, valamint további eljárásokhoz vezetne és további erőfeszítéseket igényelne mind az érintett személyek, mind az öröklési ügyekkel megbízott hatóságok számára.[31]

[27] A Bizottság írásbeli észrevételeinek 25. pontja és a spanyol kormány írásbeli észrevételeinek 45. pontja.

[28] Eltekintve attól, hogy a hivatkozásnak – a rendszerem belüli (egy preambulumbekezdésben való) elhelyezkedése miatt – önmagában nincs normatív értéke.

[29] Ellentétben azokkal, akiknek a 70. cikk (1) bekezdése alapján hiteles másolatot adtak át.

[30] Kivéve, ha a fizetés vagy az ügylet teljesítésének időpontjában már valamilyen módon tudtak a bizonyítvány érvényességének megkérdőjeleződéséről, vagy csak súlyos hanyagság miatt nem tudtak róla: lásd 69. cikk, (3) bekezdés, és (4) bekezdés vége.

[31] Lásd: a jogelméletben többek között az ezen indítvány 24. lábjegyzetében említetteket; továbbá a német kormány írásbeli észrevételeinek 25., 26. és 29. pontját, valamint – bár kevésbé részletesen – a Bizottság írásbeli észrevételeinek 26. pontját.

59. A fent leírt érvelés közvetlenül megfelel a bizonyítvány bevezetését alapját képező okokkal. Bevezetését illetően különösen az alábbiakra hivatkoztak:

– „az örökösök és a hagyományosok, az örökhagyóhoz közel álló más személyek, valamint a hagyatéki hitelezők jogait hatékonyan kell biztosítani”; és

– „a határokon átnyúló vonatkozású öröklések gyors, zökkenőmentes és hatékony rendezése” rendszerének kialakítása. [32]

60. E célok elérését veszélyeztetné, ha a másolat érvényességét a bemutatásának idején felül akkor is megkövetelnék, amikor az a hatóság, amelynek azt bemutatják, a jogerős határozatát meghozza. Ha ez bekövetkezne, akkor félő, hogy a gyakorlatban azon esetek száma, amikor az érintett személynek meghosszabbítást vagy új másolatot kellene kérnie a kiállító hatóságtól, meghaladná azon esetek számát, amikor erre nem lenne szükség.

61. Az előnyök és hátrányok mérlegelésekor figyelembe kell venni, hogy a másolatot kiállító hatóság általában más tagállamban [33] található, mint ahol a másolatot bemutatják, így az ismételt kérelmek elkerülhetetlenül késedelmet és többletköltségeket eredményeznének. [34] A rendszer gyorsasága, rugalmassága és hatékonysága ugyanilyen mértékben sérülne.

62. Ezenfelül, amint arra a német kormány [35] rámutat, a hitelesített másolat meghosszabbítása vagy megújítása által biztosított további időtartam nem biztos, hogy elegendő lenne ahhoz, hogy a határozat meghozatalának időpontjában is fennálljon az érvényessége. Ebben az esetben az eljárás hosszától függően elkerülhetetlenül többször is kérelmezni kellene a meghosszabbítást vagy a megújítást.

63. Összefoglalva, úgy vélem, hogy nincs összhangban a rendelettel, ha az érintett személyt főszabályként arra kötelezik, hogy kérje a másolat meghosszabbítását – vagy új másolat kiadását –, ha a benyújtott másolat annak az eljárásnak az idején, amelyben a másolatot átadta, az érvényes és hatályos volt.

C. A bizonyítványban (és másolataiban) foglalt adatok valóságnak való megfelelése

64. Az is előfordulhat, hogy a másolat bemutatásának első időpontját követően kétségek vagy arra utaló jelek merülnek fel, hogy a bizonyítványt esetleg javították, módosították, érvénytelenítették vagy felfüggesztették az alkalmazhatóságát. Ebben az esetben előfordulhat, hogy a másolat egyszer csak már nem tükrözi hűen magának a bizonyítványnak a tartalmát.

65. Bár a rendelet alapvető célja a határokon átnyúló vonatkozású öröklési ügyek kezelésének megkönnyítése, ez nem mindenáron érvényesítendő követelmény. E cél mellett egy másik fontos célkitűzés az, hogy a bizonyítványok, illetve az azok által tanúsított tények és adatok továbbra is

[32] A rendelet (7) és (67) preambulumbekezdése.

[33] Az egyik tagállamban egy másik tagállamban történő felhasználás céljából kiállított bizonyítvány az első tagállamban, a rendelet 62. cikkének (3) bekezdése szerint, a rendeletben meghatározott joghatásokat váltja ki.

[34] A rendelet, mint már említettem, nem szabályozza a meghosszabbítás eljárását. Értelemszerűen, amennyiben a bizonyítványt nem módosították vagy érvénytelenítették, és a kiállító hatóságnak nincs tudomása olyasmiről, amivel az ellentétes lenne, a meghosszabbítás automatikus. A kérdés azonban továbbra is a tagállamok hatáskörében marad, az egyenértékűség és a hatékonyság elvének betartásával.

[35] Írásbeli észrevételeinek 26. pontja.

megfeleljenek egymásnak. Ez viszont azt jelenti, hogy biztosítani kell a valóságnak megfelelő adatok és a bizonyítvány közötti összhangot, valamint a bizonyítvány és annak másolatai közötti összhangot.

66. A kontradiktórius eljárásokban a bizonyítvány tartalma által hátrányosan érintett félnek érdekében áll, hogy figyelmet fordítson ezekre a kérdésekre, és adott esetben tájékoztathassa az ügyet kezelő hatóságot az eredeti okirat (a bizonyítvány) bármilyen, a bemutatott másolat kiállítását követő esetleges módosulásairól. [36]

67. Nincs semmiféle akadálya annak, hogy a vitás kérdést elbíráló hatóság értékelje azon állítások relevanciáját, amelyek szerint ellentmondás van a valós adatok és tények, valamint a bizonyítvány vagy annak másolata között, és hogy *új*, a valós adatoknak megfelelően kiigazított okiratot követeljen meg.

68. Más a helyzet azokban az eljárásokban, ahol nem kötelező értesíteni a többi érdekelt felet vagy az esetlegesen hátrányt szenvedő személyeket, annak érdekében, hogy képviseltethessék magukat a döntést meghozó hatóság előtt. Amint azt fentebb kifejtettem, a rendelet biztosítékokat [37] állapított meg, amelyek megoldást nyújtanak ezekre az esetekre.

69. A kiállító hatóságnak ugyanis értesítenie kell a bizonyítvány bármely módosulásáról azokat a személyeket, akiknek a részére a másolatot kiállították, [38] annak érdekében, hogy elkerülhető legyen annak visszaélésszerű felhasználása. [39] Véleményem szerint az a fél, aki nem értesíti (a fogadó tagállam hatóságát, mielőtt bemutatja a másolatot) arról, hogy az nem egyezik meg az eredeti bizonyítvánnyal, mivel azt érvénytelenítették/visszavonták, kiigazították vagy módosították, visszaélésszerűen jár el.

70. Végül, ha a hatóság, amelynek a másolatot bemutatják, más forrásból olyan adatokkal rendelkezik, amelyek jogosan vetnek fel kétségeket az eredeti bizonyítvány státuszával kapcsolatban, nincs akadálya annak, hogy az érintett féltől e részletkérdés igazolását kérje.

71. Amint már rámutattam, a rendelet lehetővé teszi a másolat birtokosa számára, hogy kérelmezze a másolat érvényességének meghosszabbítását vagy új másolat kiadását, [40] minden további feltétel [41] nélkül. Ez a megfontolás eltér a Bizottság eredeti javaslatában foglaltaktól, amelynek a 43. cikke még három hónapra akarta korlátozni a másolatok érvényességi idejét. [42]

[36] Ezeket a módosulásokat általában szintén bizonyítani kell. Ebben az esetben a rendelet 70. cikkének (1) bekezdése szerinti „jogos érdekkel” rendelkező személyként kérheti a bizonyítvány másolatát.

[37] A jelen indítvány 41. pontja.

[38] A rendelet nem korlátozza ezt a kötelezettséget. Számomra úgy tűnik, hogy a hatóság nem mentesül e kötelezettség alól a hat hónap leteltével: a másolat érvényességének meghosszabbítására irányuló kérelemnek nem kell feltétlenül a másolat lejártakor érkeznie.

[39] E tény közlését követően azoknak a személyeknek, akiknek a javára kiállították a még érvényes (azaz még nem lejárt) másolatot, nem kell megvárniuk a hat hónapos időszak végét ahhoz, hogy új másolatot kérhessenek, mivel az előző érvénytelenné válik.

[40] Bár a rendelet nem tartalmaz erre vonatkozó rendelkezést, logikusan arra lehet következtetni, hogy a másolat meghosszabbítását abban az esetben lehet kérni, ha a bizonyítvány nem módosult, új másolat kiadását pedig akkor, ha a bizonyítvány módosult. Nincs semmiféle akadálya annak, hogy a második lehetőség mellett döntsenek, még akkor is, ha az eredeti nem módosult.

[41] Eltérően attól, amikor azt hat hónapnál hosszabb időtartamra állítják ki, ami ugyan lehetséges, de csak a rendelet 70. cikkének (3) bekezdése szerinti „kivételes és megfelelően indokolt esetekben”. Nincs arra vonatkozó iránymutatás, hogy mely esetek tartoznak a kivétel hatálya alá. Véleményem szerint eleve azt feltételezni, hogy az eljárás hat hónapnál tovább fog tartani, nem tartozhat e kivételek körébe, mivel nem ritka eset, hogy a tipikus öröklési eljárások átlagos időtartama meghaladja a hat hónapot, különösen egyes tagállamokban.

[42] Az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok és közokiratok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslat (COM(2009) 154 final).

Abban a javaslatban nem volt szó hosszabb időtartamra történő első kiállításról, sem pedig a lejárt másolat érvényességi idejének meghosszabbításáról. Az érintett személy egyetlen lehetősége az lett volna, hogy újat igényeljen.

72. A tervezett időszak rövidsége kedvezőtlen reakciókat váltott ki a jogász szerzők és a szakmabeliek körében.[43] A javaslat 43. cikkét az Európai Parlament módosította, és helyette a jelenlegi megszövegezést javasolta.

73. Végül azt a megoldást fogadták el, amely rugalmasabb, és lehetővé teszi a rendelet céljainak békés egymás mellett élését:

– Egyrészt figyelembe veszi a másolat bemutatásának időpontját, mint azt az időpontot, amikor a másolat érvényességét időbeli szempontból általában értékelni kell.

– Ezen túlmenően mechanizmusokat hoz létre a bizonyítvány és a másolat közötti egyezés megerősítésére, arra az esetre, ha a hatóságnak a döntéshozatalkor kétségei merülnének fel egy időközben már lejárt másolatot illetően.

74. Véleményem szerint ily módon megteremtődik az egyensúly az arra irányuló célkitűzések között, hogy biztosítsák az érdekelt felek számára „a határokon átnyúló vonatkozású öröklési ügyek gyors és hatékony kezelését”, hogy az illetékes hatóságok meggyőződhessenek a bizonyítványban szereplő információk helytállóságáról, és hogy azok a másolatban is megfelelően tükröződjenek.

75. Így hitelesebben érvényesül az a vélelem, hogy a bizonyítványban megnevezett személy vagy személyek (jelen esetben mint örökösök) valóban az ott említett jogok vagy jogosultságok jogosultjai, a bizonyítványban – amelynek hiteles másolata csupán ezt az információt közvetíti egy másik tagállam illetékes hatósága felé – említetteken felül további feltételek vagy korlátozások nélkül.

V. Végkövetkeztetés

76. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom a Bíróságnak, hogy az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésre a következő választ adja:

„Az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 3-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 69. cikkét, annak 70. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben, úgy kell értelmezni, hogy el kell ismerni egy

[43] Lásd Crône, R., „Le certificat successoral européen” in: Khairallah, G. és Revillard, M., *Perspectives du droit des successions européennes et internationales*, Defrénois, Lextenso éditions, 2010, 155. o., és különösen 168. o. Lásd még a Conseil des Notariats de l'Union Européenne (az Európai Unió közjegyzőinek tanácsa) 2009. december 11-i állásfoglalását a Bizottság javaslatát illetően, amely a következő címen hozzáférhető: http://www.notaries-of-europe.eu/index.php?pageID= 4976, 6. o. A lehetséges alternatívákkal kapcsolatban a vitában felmerült az elektronikus öröklési bizonyítványok bevezetése és a nemzeti nyilvántartások összekapcsolásának szorgalmazása is: ha a hatóságok azonnal hozzáférnének az információkhoz, nem lenne szükséges a másolat érvényességét időtartamhoz kötni. A Bizottság támogatta ennek tanulmányozását, amelynek az eredményei az európai igazságügyi portálon (https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-es.do?init=true) érhetők el. Jelenleg az európai öröklési bizonyítványoknak csak néhány nemzeti nyilvántartása van egymással összekapcsolva.

európai öröklési bizonyítvány azon hiteles másolatához fűződő joghatásokat, amely a legelső bemutatásakor még érvényes volt, de később lejárt, még mielőtt az illetékes hatóság meghozta volna a kért határozatot.

Kivételes jelleggel, ha az említett hatóság határozatának meghozatala előtt arra utaló körülmények merülnek fel, hogy az európai öröklési bizonyítványt javították, módosították, visszavonták/érvénytelenítették vagy hatályát felfüggesztették, ez utóbbi új másolat vagy meghosszabbított lejárati idejű másolat bemutatását kérheti.”